

[Landbrugsministeren.]

fremSATTE Forslag om Smørordningen maa jeg sige, at de sikkert har til Hensigt at øge Smørforbruget her i Landet; der gives ikke alene Bestemmelser om en vis Højde af Smørprisen paa Hjemmemarkedet, men ogsaa et delvist Forbud mod Brug af Margarine her i Landet. Jeg har for flere Maa-neder siden her i Landstinget stillet et Ændringsforslag til Lovforslaget om Krise-foranstaltninger, gaaende ud paa at fremme Forbruget af Smør her i Landet, naar man inden for Landbrugets Organisationer anser det for klogt af Hensyn til Eksporten til England. Forskellen mellem det Ændringsforslag, jeg i sin Tid fremsatte, og de Ændringsforslag, som nu foreligger fra Venstre og de Konservative, er for det første, at mit Ændringsforslag gik ud paa, at man for at fremme Forbruget her, naar man mente det rigtigt, skulde fritage Landmændene for den Afgift, der blev paalagt ved December-Forliget 1933, og for det andet, at man kunde fritage for Afgift de mindre bemidlede her i Landet, som ikke har Raad til at købe Smør til de Priser, der maa betales for det. Herved vilde naturligvis Forbruget af Margarine af sig selv trænges tilbage; Noteringen var dengang nede paa mellem 1 Kr. 20 Øre og 1 Kr. 30 Øre pr. kg. Det, man nu fra anden Side foreslaar, er ikke at gøre Smørret billigere for at fremme Forbruget, man gør det tværtimod dyrere, idet Prisen tænkes forhøjet helt op til 2 Kr. 50 Øre pr. kg fra Mejeriet, en Pris, der sikkert ikke kan betales af den store Del af Befolkningen. Dette vil uden Tvivl resultere i, at man ingenlunde faar det øgede Forbrug af Smør her i Landet, som man ønsker; selv om man helt eller delvis forbyder Margarine her i Landet, vil den fattigste Del af Befolkningen slet ikke have Raad til at købe Smør til de Priser, den maa nødvendigvis finde andre Veje til Indskrækning og Dækning af sit Fedtforbrug. Smørloven af December 1933, der fastsatte en Smørpris af 2 Kr. 10 Øre for Hjemmemarkedet, er resulteret i en Tilbagegang af Smørforbruget herhjemme. En yderligere Stigning op til 2 Kr. 50 Øre vil utvivlsomt have samme Virkning, endog i forøget Tempo. Det Forslag, jeg fremsatte i Foraaret for om muligt at forøge Hjemmeforbruget af Smør, var fremsat i Anledning af Oplysninger, som Statskonsulent Sørensen havde givet mig, og som jeg i sin Tid lod tilflyde Udvalget. Statskonsulenten er ved en Undersøgelse af vor Eksport til England og de Priser og Overpriser, vi faar i Forhold til andre Lande i England,

kommet til det Resultat, at vi i visse Kvartaler tilfører det engelske Marked saa meget Smør, at Prisen paa Grund af den store Tilførsel gaar ned; navnlig viser det sig, at Overprisen paa dansk Smør er meget mindre i disse Kvartaler.

Statskonsulenten har gjort op, at vi i første og fjerde Kvartal af Aaret altid har en mindre Udførsel til England end i andet og tredje Kvartal, og at vi i disse to midterste Kvartaler paa Grund af den store Tilførsel altid faar betydelig lavere Overpriser end i de andre Kvartaler. Jeg skal nævne Tallene for 1933. Medens vi i første Kvartal fik en Overpris paa 33 pCt., var den i andet Kvartal gaaet ned til 20,5 pCt. og i tredje Kvartal til 13 pCt.; i fjerde Kvartal, da Eksporten gik tilbage, var Overprisen gaaet op til 25 pCt. af Priserne. Der foreligger nu Oplysninger om, hvorledes det har stillet sig, siden jeg i Foraaret gjorde Forsøg paa at indføre Bestemmelser, der gav Mulighed for at modvirke den Udvikling, vi har kendt gennem Aarene. Det viser sig, at efter 6. April i Aar indtil Udgangen af August Maaned har den samme Udvikling fortsat sig, som vi har været inde i i de senere Aar. I den første 4 Ugers Periode udførte vi gennemsnitlig 2 600 Tons Smør om Ugen til England, og i disse 4 Uger fik vi en gennemsnitlig Overpris paa 27½ Øre pr. kg. I den anden 4 Ugers Periode var Eksporten gaaet op til 3 000 Tons, og da gik Overprisen ned til 19¾ Øre i Gennemsnit. I den tredje 4 Ugers Periode var Eksporten gaaet helt op til 3 250 Tons om Ugen, men til Gengæld var Overprisen gaaet ned til 16¼ Øre pr. kg. I fjerde Kvartal var der en nedadgaaende Bevægelse i Eksporten, saaledes at vi var naaet ned til 2 900 Tons i Gennemsnit om Ugen, og Overprisen var gaaet op til 18½ Øre. I de sidste 5 Uger er Eksporten gaaet betydeligt tilbage, helt ned til 2 450 Tons egentlig, og Overprisen er gaaet helt op til 54,8 Øre pr. kg Smør. Det, Statskonsulenten var bange for efter tidligere Erfaringer, var, at en stærkt øget Eksport i Sommermaanederne vilde resultere i, at den Pris, vi fik, var for lav, og at navnlig Overprisen vilde gaa meget langt ned, naar vi øgede Eksporten saa stærkt, som der var Udsigt til. Man vil se af Tallene, at de 800 Tons, der er Forskellen mellem Eksporten, da den var lavest, 2 450 Tons i sidste Periode, og Eksporten, da den var højest, 3 250 i tredje Periode, følges af en Forskel i Overpris paa 38 Øre pr. kg. fra 16¾ Øre til 54,8 Øre. Jeg skal tilføje, at i den sidste Uge, jeg har Oplysning om, hvor Eksporten er helt nede